

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA 's-Gravenhage

Raad voor het Openbaar Bestuur
t.a.v. drs. H. Polman, voorzitter
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

**Directoraat-generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Bestuur, Financiën en
Regio's

Turfmarkt 147
's-Gravenhage
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2019-0000458429

Datum 30 augustus 2019
Betreft Adviesaanvraag herijking gemeentefonds

Geachte heer Polman,

Als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heb ik samen met de staatssecretaris van Financiën (hierna: fondsbeheerders) een traject in gang gezet om per 2021 te komen tot een heroverweging van de financiële verhoudingen. Als onderdeel van deze heroverweging, waarover ik de Tweede Kamer op 6 juli 2018 heb geïnformeerd, werken de fondsbeheerders samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten aan een herijking van de verdeling van het gemeentefonds.¹

Met uw secretariaat is op 11 juni jl. gesproken over een aantal vraagstukken die onderdeel zijn van de bovengenoemde trajecten waarover de fondsbeheerders graag een beschouwend advies van uw Raad ontvangt.

In het verlengde van het gevraagde advies heeft u mij op 8 januari jl. geadviseerd over de te hanteren onderzoeksmethode bij de aanpassing van de verdeling voor het sociaal domein in het gemeentefonds. Zoals aangegeven in mijn reactie op uw advies (d.d. 12 april jl.) zal ik u begin 2020 vragen een advies uit te brengen over de voorstellen voor een verbeterde verdeling. Ook zal ik u vragen in te gaan op de bredere contouren van de financiële verhoudingen.

Herijking van de verdeling van de uitkering uit het gemeentefonds

In maart 2019 is het kwantitatief onderzoek² gestart dat moet leiden tot voorstellen voor een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. De herijking is opgedeeld in twee delen: 1) de verdeelmodellen sociaal domein en 2) de overige onderdelen van het gemeentefonds (klassiek). De herijking heeft betrekking op een totaalbedrag van ongeveer € 30 miljard. Invoering van de nieuwe verdeling is voorzien per 1 januari 2021.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, Kamerstuk 34775 B, nr. 18

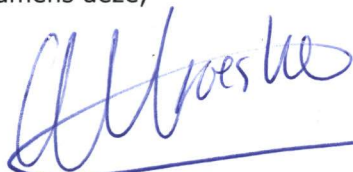
² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/herziening-financiele-verhouding>

Met betrekking tot de herijking van de verdeling van de uitkering betreft het in beginsel uw overwegingen bij de volgende vraagstukken:

1. De door de fondsbeheerders zelfstandig en samen met de VNG nog te zetten vervolgstappen om het proces van herijking van de verdeling op een juiste manier verder te doorlopen.
2. De specifieke onderwerpen waarover tijdens het bestuurlijk overleg wordt gesproken. Het gaat hierbij om de volgende aspecten:
  - De beoordelingskaders voor de verdeling waarmee de fondsbeheerders en de VNG zich een oordeel kunnen vormen over de mate waarin de voorstellen voor een nieuwe verdeling van het gemeentefonds een verbetering zijn.
  - De beoordelingskaders voor de clusterindeling, de clusterindeling in algemene zin, de onderlinge samenhang tussen clusters en de voorgestelde uitgangspunten ten aanzien van de omvang van de clusters zodat de financiële omvang per cluster kan worden vastgesteld.
  - De wijze waarop de toedeling van overheadkosten in de verdeling wordt meegenomen.
  - De manier waarop eigen inkomsten in de verdeling worden meegenomen, het belang van een financieel gelijkwaardige uitgangspositie van gemeenten, de mate waarin dit in de verdeling is meegenomen en de overwegingen en dilemma's die hier spelen.
  - De manier waarop regionalisering in de verdeling kan worden meegenomen en de door de fondsbeheerders voorgestelde aanpak om regionale samenwerking inzichtelijk te maken (i.e. de focus op de verplichte samenwerkingsverbanden en het buiten beschouwing laten van risicoverevening).
  - Het door de fondsbeheerders uitwerken van een voorstel voor het te hanteren maximaal nadelig herverdeeleffect per inwoner van de herijking en het uitgangspunt om herverdeeleffecten op het totaal van de uitkering gemeentefonds te beoordelen.
  - Op welke wijze kan worden omgegaan met 'outliers' en de besluitvorming hierover.

Om te komen tot een aangepaste verdeling vindt op 10 september 2019 een bestuurlijk overleg tussen het Rijk en de VNG plaats om een aantal bestuurlijke uitgangspunten vast te stellen. Graag nemen we uw reactie mee in dit bestuurlijk overleg.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Mevrouw drs. A. Kroeskamp,
Waarnemend directeur Bestuur, Financiën en Regio's